HIPPISM

Dacă s'ar reînfiinţa alergările militare?

Un grup de ofiţeri ne trimite o lungă scrisoare, rugându-ne să ne facem ecoul unei vechi doleanţe a lor, reînfiinţarea alergărilor militare.

Chestiunea pare lipsită de actualitate, căci S. N. I. C.-ul şi-a întocmit programul de primăvară. Poate fi însă studiată pentru la toamnă, căci se prezintă câteva argumente cari nouă ni se par temeinice.

La prima vedere e greu să accepţi o asemenea propunere, când e ştiut că S. N. I. C.-ul şi mai ales prinţul Moruzzi le-a privit cu multă simpatie şi solicitudine şi totuş nu au prins alergările militare, suprimate din lipsă de concurenţi.

Se pare însă că între timp a survenit o schimbare de situaţie. In ultimii ani foarte mulţi dintre pur sângii cari au părăsit turful, au intrat în posesiunea ofiţerilor. Apoi militarii noştri au progresat mult în arta călăritului. Suntem asiguraţi că acum n'ar lipsi nici elementul cavalin, nici călăreţii.

Se mai invoacă un argument, care pentru noi cântăreşte cel mai greu. Pe lângă alte crize, suntem loviţi şi de criza de proprietari. De unde pot fi ei recrutaţi? Cel mai uşor din rândurile ofiţerilor. Este adevărat că foarte mulţi dintre proprietarii noştri s'au format din rândurile armatei. Poate mai bine de jumătate. E firesc. Prin natura profesiunei, se leagă ofiţerul de cal.

Alergările miltiare ar aduce un nou contingent de ofiţeri pe turf şi din rândurile lor sigur ar răsări câţiva proprietari.

Evident dacă ar fi să se organizeze asemenea alergări, ar trebui să fie schimbat regimul din trecut. Parcursul era prea sever, obstacolele prea dificile. Asta nu încurajează. E una din cauzele care a subminat alergările militare.

Ne-am făcut datoria de a aduce la cunoştinţa celor în drept propunerea. Credinţa noastră este că merită cinstea de a fi studiată şi eventual rezolvată favorabil, dacă e adevărat că se poate strânge un stoc suficient de cai.

DIN EXPERIENŢA ALTORA

Cum a funcţionat startinggate-ul australian în Germania

Câteva recpitulări interesante ale confratelui „Union"

Confratele «Union», cea mai populară publicaţie hippică germană, se ocupă într'un număr recent de starting gate-ul australian şi de modul cum a funcţionat anul trecut în Germania. Cu acest prilej face o serie de observaţiuni extrem de interesante pentru noi.

Confratele constată, în primul rând, că introducerea maşinei australiene a uşurat mult misiunea starterului, plecările îmbunătăţindu-se mult. Adaogă însă că nu s'a atins încă perfecţia. Mai trebuesc aduse unele remedii.

Observaţiunile «Union»-ului se reazimă pe o serie de date, culese din activitatea anului expirat.

Astfel se precizează că maşina australiană a fost utilizată în 1600 de curse. Fapt demn de reţinut — subliniază confratele — numai în 3 cazuri a fost nevoe să se recurgă la steag, pentrucă s'a defectat aparatul. In alte două cazuri maşina nu a funcţionat perfect, iar în alte 5 cazuri câţiva concurenţi au rămas fără călăreţi, trântiţi din cauza ambalărei în corzi.

In marea majoritate a curselor, plecarea s'a dat extrem de repede. Nu figurează în statistică decât 26 de probe în cari plecarea a lăsat de dorit. In aceste încercări au perdut teren la darea plecărei 168 candidaţi. Au rămas la start 72 de cai, unii dintre ei mari favoriţi.

Nu se pot concepe alergări fără asemenea incidente. E de dorit numai ca ele să fie cât mai rare. Am fi foarte fericiţi dacă s'ar repeta lucrurile şi la noi, ca în Germania, din primul an al punerei în funcţiune a starting gate-ului.

Confratele sus menţionat vrea ca în viitor buna orânduială să fie cât mai desăvârşită. De aceia analizează cauzele micilor desordini. Aci întâlnim câteva pasagii cari se potrivesc ca o mănuşă situaţiei dela noi.

Le vom reproduce:

«Cai nervoşi, cari nu iubesc maşina, se găsesc destui, oriunde şi ori când. E rolul antrenorilor să-i dreseze la timp, făcându-i cât mai docili. Un asemenea dresaj ar fi necesar şi călăreţilor. Sunt destui jochei, cari caută să folosească cele mai periculoase mijloace pentru a câştiga necinstit, în dauna colegilor.

«S'a încercat încetinirea dărei plecărei, apoi s'a preconizat anunţarea bruscă a semnalului. Zadarnice toate. Nimeni nu ascultă. Sunt sute de lucruri, cari nu trebue să se întâmple la o plecare şi... totuş se întâmplă. Cea mai mare vină o poartă jocheii. Dece n'au atunci curajul starterii de a-i pedepsi, aşa cum se cuvine. Acest curaj de a aplica sancţiunile, a lipsit, din nefericire, în Germania.

«Nu s'au sancţionat decât 21 de abateri la plecare. Şi cum? Cu pedepse minime. Ele au variat între 30 şi 100 de mărci».

Evident prea puţin.

*

Rezultă totuş în chip evident din succinta expunere a ziarului german marea utilitate a starting gate-ului austrialian.

Calendarul trapului în Martie

FLOREASCA

Sâmbătă 5.
Duminică 6.
Sâmbătă 12.
Duminică 13.
Sâmbătă 19.
Duminică 20.
Vineri 25.
Sâmbătă 26.

SAMBATA LA FLOREASCA

ZIUA XII-a, Sâmbătă 5 Martie 1932

Alergările încep la ora 13½ precis

I. Pr. Cernăuţi 1500 metri (Grupa F)
Pr. I. 5.500, II. 1000, III. 500 lei

Loc	1500	Tassopol
Liuliuşa II	1500	?
Taci	1500	Borysiac
C. Molodoi II	1500	Crainic
Othelo	1500	I. Matak

II. Pr. Chişinău 1600 metri (Grupa E.)
Pr. I. 6000, II. 1300, III. 700 lei

Bien aimée	1600	M. A-sky
Argus	1600	0
Vlăstar	1600	Hauser
Madar	1600	Dobrescu
Farao	1600	Slobozenco
Dragostea	1600	A. Bota

III. Pr. Camogoli 1500 metri (Cursă de condiţie)
Pr. I 5500, II 1000, III 500 lei

Othello	1480	I. Matak
Frumoasa	1490	0
C. Molodoi II	1520	0
Zori de Zi	1550	Borysiac
Drăguţa	1560	A. Bota
Răzleţ	1570	S. Corol
Pai	1590	Slobozenco

IV. Pr. Chamonix 2100 metri (Cursă de condiţie)
Pr. I. 10.000, II. 3.000, III. 2000 lei

Sultan	2100	Crotenco
Valomaş	2130	A. Bota
Domniţa	2130	M. A-sky
Ovar	2130	Hauser
Huhaun	2130	0
Daisy	2130	0
Magda	2140	I. C-dache
Frou Frou	2140	Borysiac
Cezar	2140	Slobozenco
Sehnsucht	2160	Gaidaev
Hitzig	2160	D-ra Crist.
Karneval	2190	0
Dolly	2200	Stehman

V. Pr. Cluj 1600 m. (Cursă după record)
Pr. I. 6000, II. 1300, III. 700 lei

Olala	1610	0
Gluma	1620	A. Bota
Pr. Caid	1620	S. Corol
Makvirag	1630	I. C-dache
Ţuică	1630	0
Szelvesz	1630	Seluc
Fag	1640	0
Irinel	1640	Gaidaev
Zmeu	1640	Slobozenco
Duşman	1650	Tassopol
Argus	1650	Hauser
Ramona	1650	0
Sultan	1660	0

VI. Pr. Coasta de Azur 1600 metri (Cursă după record)
Pr. I. 9000, II 2000, III. 1000 lei

Draga	1600	Romaniuc
Fag	1600	I. C-dache
Tun	1600	S. Corol
Maricica	1600	G. Mihăescu
Ţuică	1600	Slobozenco
Duşman	1610	0
Groaznic	1610	Gaidaev
Dunărea	1620	I. Marcenco
Bacşiş	1620	0
Frumuşica	1620	0
Broasca	1640	Crotenco

VII. Pr. Cap. Martin 1500 metri (Handicap)
Pr. I. 5.500, II. 1000, III. 500 lei

Tango	1500	0
Taifun	1530	Hauser
România	1530	0
Vraja	1540	S. Corol
Dâmboviţa	1550	Slobozenco
Olala	1550	I. Matak
Gluma	1570	A. Bota
Makvirag	1580	I. C-dache
Joc	1580	Raymer
Lacrima	1590	Gaidaev

VIII. Pr. Cetatea Albă 2000 metri (Handicap)
Pr. I. 7.000, II. 2000, III. 1000 lei

Epure	2000	Crainic
Fag	2010	I. C-dache
Sultan	2020	Crotenco
Daisy	2040	?
Dragostea	2040	A. Bota
Lea	2050	Seluc
Groaznic	2050	0
Bacşiş	2060	Gaidaev
Fuga	2060	0
Madar	2070	0
Tombola	2080	S. Corol

Pronosticuri

Premiul Cernăuţi probabil ca va reveni lui CENTURION MOLODOI II, în cazul când armăsarul dispune de plenititudinea mijloacelor. Lipseşte de mult timp însă din probe publice, fapt care ne determină să facem rezerve. *Othello*, din ce în ce mai bun, credem că e preferabil iepei *Liuliuşa II*.

Premiul Chişinău. Dacă repetă alergarea de Dumineca trecută, VLASTAR, mult schimbat în bine, va fi greu de bătut. Evident principalul adversar rămâne *Madar*, periculos cu iuţeala lui iniţială derutantă.

Premiul Camogoli. Şi aci prima şansă e de partea lui CENTURION MOLODOI II. Amintim însă rezervele formulate mai sus. *Răzleţ* e cel mai în măsură să profite de un eventual eşec al favoritului. Pensionarul lui Corol a realizat o performanţă excelentă Dumineca trecută. Cum se află în plin progres, e probabil să nu lipsească dela sosire. *Othello* se bucură de un bun loc în cursă. Ne aşteptăm să se apere onorabil.

Premiul Chamonix. Prezenţa în cursă a excelentei DOLLY ne scuteşte de oboseala căutărei câştigătorului probabil. E adevărat că va da până la 100 de metri rivalilor ei. Pe această distanţă socotim că nu-i va fi greu să suporte un asemenea handicap. Pentru plase menţionăm pe *Frou Frou* şi *Domniţa*. Pensionara lui Borysiac, dacă nu greşeşte, nu este exclus să rezerve o surpriză.

Premiul Cluj. Dacă reeditează performanţa de Dumineca trecută, SZELVESZ, calul care îşi vine, va avea posibilitatea să triumfe. Nu este însă un concurent regulat. Situaţia lui e dificilă într'un lot numeros. *Zmeu* ar trebui să nu lipsească dela sosire. Nu e însă nici el prea corect. *Duşman* beneficiază şi el de o perfectă stare. Credem că va sfârşi printre primii.

Premiul Coasta de Azur. FRUMUŞICA ne-a lăsat impresia că se apropie de apogeul valoarei sale. Dumineca trecută a închietat pe Vlăstar. Cum e de scomptat o ameliorare de condiţie din partea-i o vom instala favorită, menţionând că *Tun* şi *Bacşiş* sunt capabili să-i dispute cu înverşunare întâetatea.

Premiul Căp. Martin s'ar cuveni lui TAIFUN, care s'a comportat remarcabil cu prilejul ultimei eşiri. Nu credem ca *Lacrima* sau *Joc* să-i poată da 50 şi 60 de metri. E prea mult.

Premiul Cetatea Albă. TOMBOLA, *Bacşiş* şi *Lea* ni se par concurenţii cei mai de seamă. Mai mult prin simplă impresie îi indicăm în ordine. Outsider posibil este Epure.

DOI ANI VOR DEBUTA IN LUNA MAI

Arătam, într'un număr trecut, că S. N. I. C.-ul a cerut Jockey Clubului modificarea articolului 3 din regulament, prin care se statuiază:

«Caii de 2 ani nu pot alerga înainte de 1 Iunie, afară numai dacă o Duminecă sau o zi de sărbătoare cade în cele trei zile ce preced acest termen».

S. N. I. C.-ul a arătat că în toate celelalte ţări 2 anii debutează mult mai devreme. A mai menţionat că e în interesul spectacolului sportiv grăbirea acestui eveniment. In adevăr, efectivul cavalin de pur sânge, disponibil curselor, a fost sensibil scăzut de dificultăţile cu cari luptă proprietarii. Numărul cailor în antrenament a fost scăzut cu 30 la sută.

Intrarea în arenă mai din vreme a mânjilor ar fi întărit rândurile, uşurând înjghebarea unui program mai variat.

Două consideraţiuni extrem de puternice, fiecare în direcţiunea ei. Azi, mai mult ca oricând, trebue să se ţină seamă de exigenţele programului.

CEREREA VA FI ADMISĂ

In asemenea condiţiuni era natural ca acest punct de vedere să triumfe.

Suntem informaţi, din cea mai bună sursă, că Jockey Clubul îşi va însuşi această opinie şi va modifica în consecinţă articolul 3 din regulamentul alergărilor.

De altfel nu se va modifica numai un articol.

Intregul regulament a fost revizuit. El va suferi importante modificări, de natură să-l pună la punct cu actualele nevoi.

In curând comitetul Jockey Clubului va avea să se ocupe cu noul proect de regulament, redactat după jaloanele regulamentului englez.

Desigur o operă foarte utilă.

*

Revenind la subiectul nostru, ne temem numai de un singur lucru. La noi şi aşa s'a abuzat de forţele cailor tineri. Incepând alergările mânjilor din Mai, probabil că abuzul se va accentua, mărindu-se răul. Forţarea unui mânz are repercursiuni fatale asupra carierei lui viitoare. Fiecare proprietar şi antrenor trebue să fie conştient de acest lucru, căci fiecare cum îşi aşterne, aşa va dormi. Excesele de până acum — şi din nenorocire cele viitoare — vor creia un consens unanim asupra menajamentelor ce se cuvin cailor de 2 ani.

Varietăţi

Procesul artistei

Cunoscuta artistă maghiară, Falkö Rozsi, a dus un crâncen proces împotriva unui proprietar de cai de curse. Motivul acţiunei? Una din iepele acestui proprietar purta numele artistei. Şi se întâmplase ca iapa să fie lipsită de calitate. Nu se deslipea din coada plutonului.

De aci glumele ruătăcioase ale artistei, căreia îi otrăvise viaţa apariţia ireventioasă şi nepoftită a gloabei. Procesul?

Ca toate procesele a durat mult cu soluţiuni capricioase. Artista a păgubit în prima instanţă. Cererea ei a fost primită cu mai multă bunăvoinţă de forul suprem şi proprietarul obligat să schimbe numele iepei lui, devenită faimoasă prin această nesperată publicitate, prin care şi-a luat revanşa asupra vedetelor turfului, nemenţionnate decât în ziarele de specialitate.

Gloaba — o fiică a lui Nubier — n'a putut supravieţui gloriei ce i-a creiat procesul. A murit înainte de darea hotărârei maturului for.

Episodul neprevăzut a stârnit noui cascade de râs, prinzând în vârtejul lor numele artistei.

O nenorocire nu vine niciodată singură. Comedia a evoluat în tragicomedie. Imediat şi-a dat obştescul sfârşit avocatul artistei, acela care izbutise, prin îndemânarea lui să înduplece Curtea de Apel. Avocatul a fost omorât de un client al lui, înebunit subit.

Garderobiera proprietară

Tot din Budapesta vine povestea de notorietate publică a unei garderobiere, care izbutise să se menţină multă vreme într'un dublu rol. Dimineaţa îşi făcea serviciul la o vespasiană, îmbrăcată extrem de sărăcăcios, iar după amiază frequenta hippodromurile, în toalete fastuoase. Ba se spune că era şi proprietara unui grajd de curse.

Veniturile unei vespasiene pot suporta complexe cheltueli ale unui grajd de curse ori ne aflăm în faţa unui original caz patologic?

Starterul septuagenar

Luna trecută a împlinit 75 de ani primul starter al alergărilor de trap berlineze, d-l Max Prollius. El funcţionează ca starter de 45 de ani, fără să fi lipsit vreo zi dela postul lui. A început, cu steagul roşu în mână pe vechile câmpuri dela Weisensee şi Westend. Aceste hippodromuri au dispărut. El a supravieţuit, mereu neobosit. A oficiat în capitală, în provincie. Peste tot, unde i s'a cerut concursul.

Exemplu rar de longevitate, într'o carieră atât de fragilă.

——OOOXXXOOO——

Caii în antrenament

Antrenamentul Iulius Pinka

APARŢINAND D-NEI A. RADULESCU

Obuz, a. 6 a. m. din San Gennaro şi Ophelia.

Dud, a. 4 a. m. din Polyeucte şi Doina.

Eperlan, a. 4 a. m. din Merlan şi Editta.

Straja i. 3 a. m. din Fruziş şi Stariţa.

Antrenamentul Ch. Phillips

APARŢINAND D-LOR I. PETRESCU ŞI A. IONESCU

Dama II, i. 5 a. m. din Light Hand şi Dajka.

PRASITORII NOŞTRII

SETAUKET

După Light Hand, care din nefericire a murit după o carieră frumoasă la herghelie în Ungaria, găsim pe lista prăsitorilor câştigători în 1931 pe **Setauket**. Şapte produşi ai acestuia au adunat în total 451 mii 900 lei. Dintre ei singură iapa de 2 ani Fraga II a recoltat o sumă mai respectabilă, 230.000 lei, în 4 victorii din 9 curse disputate. Neva, a câştigat 82.500 lei şi 3 victorii; Satan 56.000 lei; Sandy 31.300 lei; Nadia 25.000 lei; Titina 24.000 lei. Toţi aceştia au fost victorioşi. Rareş a câştigat şi el 2500 lei în două plase. Rex, Budha şi Vicieuse n'au reuşit să se plaseze niciodată.

In 1930, Setauket figura al şaptelea pe tablou, deci cu un rang mai sus, dar produşii săi câştigaseră 875.500 lei. Dintre aceştia Sandy şi Neva dădeau oarecari speranţe. Mărturisim că cu toată aparenţa lor arătoasă, n'am avut niciodată încredere în viitorul lor. Cai limfatici, fără temperament şi puţin rezistenţi.

DESCENDENŢII

De Neva s'a cam abuzat la 2 ani, din care cauză s'a resimţit în 1931. Sandy a fost suferind la 3 ani. In orice caz n'au ţinut la greutate. A arătat iuţeală, caşi fratele său, mai mare, Rex, şi atâta tot. Dintre cei din generaţia mai tânără, Nadia, sora dreaptă a Nevei, cu toată aparenţa ei mai serioasă ca a celei din urmă, s'a arătat mediocră; Titina a arătat numai iuţeală într'o clasă mijlocie; Fraga II, în schimb, a fost una din fruntaşele generaţiei sale. Foarte curajoasă, a manifestat şi oarecari aptitudini pentru distanţă. Pentru a o putea judeca definitiv, trebue să aşteptăm şi cariera ei de trei ani. Socotim însă că va fi limitată în mijloace şi nu va putea trece de distanţa mijlocie.

Mama ei, deşi nu are origina selectă a Lenuţei, mama lui Sandy sau a lui Nevsky, mama Nevei, este însă o excelentă pulinieră. Ei îi datoreşte în primul rând calitatea, curajul şi temperamentul pe cari le-a manifestat. Fiică a derbystului Dristor, care a lăsat din nefericire o descendenţă redusă şi care a fost cel mai bun fiu al lui Solon, Flaşneta are de mamă pe excelenta Flamura, sora de sânge a lui Frunziş şi fiică a lui Finlas, una din pulinierele cari au manifestat o influenţă importantă asupra crescătoriei române. Ramură foarte preţioasă a familiei 19, care trebue cultivată cu îngrijire.

Nevsky, mama Nevei şi a Nadiei, are o origină înaltă fiind fiică a lui Cicero, unul din cei patru produşi ai marelui Cyllene, cari au câştigat Derbyul englez. Mama ei este o fiică a lui Flying Fox cu o foarte bună iapă de curse, Game Ghick, fiică a lui Gallinule. Referinţe de primul ordin. Lenuţa este bine cunoscută. A fost una din cele mai bune iepe cari au alergat în România. Fiică a lui As d'Atout, câştigător al Marelui Premiu al Parisului, şi al iepei Héléne, sora dreaptă a faimosului Ajax, Lenuţa este născută în vestita herghelie dela Jardy, pe când Newsky este născută în Anglia.

Peryzade, mama Titinei, era o fiică a lui Durbar, mort de curând, câştigător al Derbyului englez, de care am vorbit nu de mult. Fiicele lui Durbar sunt bune puliniere. Din nefericire Peryzade a murit, după cum a murit şi Epire, mama lui Rex. Epire era o fiică a lui Gorgos, caşi Garoafa. Mama lui Satan, defuncta Jegykendö, era fiica lui Mokan, un fiu al celebrului cal austroungar Tokio. Mokan a purtat cu succes culorile d-lui Negropontes înainte de războiu pe turful austroungar. Mama lui Jegykendö era o fiică a lui Gouverneur, coborâtoare directă din faimoasa Kincsem.

Toate aceste puliniere se recomandă, după cum vedem, din origini excelente, cari îndreptăţesc succesul la herghelie. Lenuţa a dat cu Setauket şi pe Nelly, excelentă mânză, replica aproape exactă a mamei sale, căreia îi datora, desigur, calitatea arătat pe turf.

SETAUKET IN FRANŢA

Setauket a fost un cal foarte iute, care s'a distins pe distanţele scurte, sub culorile defunctului W. K. Vanderbilt, imediat după războiu, în Franţa şi în timpul războiului în Spania, alergând dela 2—6 ani. Era cel mai iute cal din acel timp, în Franţa.

La herghelie, în Franţa, unde a funcţionat la început, a dat puţini produşi, dintre cari unii ca Lembeye au arătat oarecare valoare pe obstacole.

Neamul lui Buccaneer, care se mai menţine în Germania, s'a pierdut în Anglia şi Franţa în laboratoriile rasei de pur sânge. Tatăl lui Setauket, Tagliamento, a fost un cal de valoare mijlocie. A arătat calitate pe distanţe mijlocii în probe secundare. O bună parte din cariera lui, jocheul său obişnuit a fost MILTON HENRY.

ORIGINA PATERNĂ

Tagliamento era fiul şi nepotul unor câştigători clasici francezi, Campaubert, câştigător al Premiului Jockey Clubului şi Little Duck, câştigător al aceleiaş curse şi al Marelui Premiu al Parisului. Mama lui Tagliamento, The Lark era o fiică a lui War Dance, tatăl lui Perth şi Roxelane şi coborâtoare directă din faimoasa Pocahontas, prin fiica acesteia, Aramaria, mama lui Chamant, Rayon d'Or şi Camelia.

Mama lui Setauket, Sightly a fost o bună performeră şi o foarte frumoasă iapă. Prin tatăl său, Maintenon, descinde în linie directă din Le Sancy, iar prin mama sa, First Light, pe deoparte din Isinglass, iar pe dealtă parte din iapa Leclusion, mama lui Hermit şi străbunica lui Son in Law.

First Light, care era soră după mamă cu Saint Bris, a produs cu armăsarul american Halma, pe excelentul Oversight, unul din cei mai buni cai ai d-lui Vanderbilt în Franţa.

D. XENOPOL